

گزارش جلسه کارگروه تخصصی کارشناسی دبیرخانه شورای گفت و گوی استان خراسان رضوی	
عنوان جلسه: سی و هشتمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی	
بررسی مشکلات شرکت های مهندسیین مشاور و پیمانکاران نظام فنی و اجرایی در حوزه سازمان مدیریت و برنامه ریزی	
روز: دوشنبه	تاریخ: ۱۴۰۳/۰۸/۰۷
<p>حاضرین در جلسه:</p> <p>دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی، کمیسیون هماهنگی بانکها، خانه صنعت، معدن و تجارت استان، کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق، انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی، انجمن مهندسان مشاور خراسان رضوی، انجمن صنفی کارفرمایی شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی خراسان رضوی، کانون انجمن های صنفی کارفرمایی صنایع خراسان رضوی.</p>	
<p>دستور جلسه:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بررسی مشکلات شرکت های مهندسیین مشاور و پیمانکاران نظام فنی و اجرایی در حوزه سازمان مدیریت و برنامه ریزی شامل: <ol style="list-style-type: none"> ۱- نحوه پرداخت و دراولویت قراردادن مطالبات مهندسیین مشاور ۲- افزایش میزان حفظ قدرت خرید اسناد خزانه ۳- به روزرسانی و تدوین بخشنامه های حق الزحمه مهندسیین مشاور و پیمانکاران (تصویب بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی) 	
<p>دستور کار اول : نحوه پرداخت و دراولویت قراردادن مطالبات مهندسیین مشاور</p> <p>سی و هشتمین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان با دستور کار بررسی مشکلات شرکت های مهندسیین مشاور و پیمانکاران فنی و اجرایی در حوزه ساختمان و مدیریت و برنامه ریزی پیرامون مباحث «نحوه پرداخت و در اولویت قرار دادن مطالبات مهندسیین مشاور»، «افزایش میزان حفظ قدرت خرید اسناد خزانه» و «به روزرسانی و تدوین بخشنامه های حق الزحمه مهندسیین مشاور و پیمانکاران (تصویب بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی)» برگزار شد.</p> <p>خسارت شرکت های پیمانکار از حیث تفاوت نرخ تنزیل با نرخ اسناد خزانه</p> <p>«محسن خندان دل»، رئیس کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق بازرگانی خراسان رضوی اظهار کرد: متأسفانه در حال حاضر اسناد خزانه چالش های بسیاری را پیش روی شرکت های خدمات فنی و مهندسی قرار داده است چنان که پیمانکاران در بحث نرخ تنزیل اسناد خزانه از چند جنبه دچار ضرر و زیان می شوند، نخست آن که اسناد خزانه ۲ الی ۵ ساله با نرخ مصوب در اختیار پیمانکار قرار می گیرد و از آن جایی که پیمانکار مجبور است بخش بزرگی از هزینه های جاری خود را تامین کند، می بایست قبل از سررسید، اسناد خزانه را بسیار کمتر از نرخ اسمی آن به نقدینگی تبدیل کند.</p> <p>وی افزود: نکته قابل توجه آن است که فرابورس به عنوان اصلی ترین نهاد در این حوزه، متقاضی برای خرید این اسناد ندارد و لذا این اسناد کارایی خود را از دست داده است. در نتیجه این اسناد باید در بازار به فروش برسد که نرخ تنزیل</p>	

آن به طور میانگین ۳۲.۵ درصد است که البته این میزان بر اساس نیاز پیمانکار به نقدینگی بعضا تا ۳۷ الی ۳۸ درصد نیز افزایش پیدا می‌کند. تاکنون بخش خصوصی مطالبات خود را در خصوص چالش‌های مربوط به مابه‌التفاوت نرخ تنزیل با نرخ اسناد خزانه به مسئولین منعکس کرده؛ اما نتیجه‌ای به دنبال نداشته است.

خندان دل با طرح این سوال که چرا اساسا اسناد خزانه در مبادلات تعهدی سازمان‌ها با پیمانکار مورد استفاده قرار نمی‌گیرد؟ افزود: متاسفانه دستگاه‌هایی مانند تامین اجتماعی و یا امور مالیاتی حاضر نیستند مطالبات خود را با اسناد خزانه تهاتر کنند که این مساله باید با پیگیری حل و فصل شود.

رئیس کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره‌ای و عمران اتاق بازرگانی خراسان رضوی با بیان اینکه پذیرش اسناد خزانه توسط سازمان امور مالیاتی و تامین اجتماعی در ازای مطالباتشان مسبوق به سابقه بوده است، اظهار کرد: نباید حذف تهاتر اسناد خزانه با مطالبات دستگاه‌های اجرایی از جمله تامین اجتماعی و امور مالیاتی در قانون بودجه به یک رویه تبدیل شود.

او یادآور شد: بعضا مابه‌التفاوت اسناد خزانه با نرخ تنزیل ۱۵ الی ۳۶ درصد است؛ اما سازمان امور مالیاتی این مابه‌التفاوت را جز هزینه‌های جاری پیمانکار شناسایی نمی‌کند و بعضا پیمانکار باید مالیاتی بابت تنزیل کردن اسناد نیز بپردازد.

وی در بخش دیگری از سخنان خود عنوان کرد: ماهیت صدور خدمات فنی و مهندسی با صدور کالا بسیار متفاوت است. چنان که ممکن است فرآیند ورود به مناقصه، تجهیز کارگاه، تامین نیروی انسانی و... چندین سال به طول بیانجامد؛ لذا پیشنهاد می‌شود تضامین مربوط به مطالبات شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی از محل مطالبات دولت از سایر کشورها تامین شود تا چالش‌های مربوط به این حوزه حل و فصل گردد.

وی با اشاره به اینکه متاسفانه چالش‌های پیش روی شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی موجب متوقف شدن پروژه‌های عمرانی شده است، یادآور شد: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به دلیل تسلط به آیین نامه‌ها و قوانین مربوطه می‌تواند ما را در مسیر حل این چالش‌ها یاری کند.

پرداخت مطالبات شرکت‌های مشاور در اولویت قرار گیرد

«عباس غیب دوست»، رئیس هیات مدیره انجمن مهندسين مشاور خراسان رضوی نیز درباره نحوه پرداخت و در اولویت قراردادن مطالبات مهندسين مشاور یادآور شد: عمده هزینه‌های شرکت‌های مهندسين مشاور حقوق و دستمزد، اجاره خودرو، هزینه بلیط، ماموریت، هزینه‌های اجاره دفتر، بهای آب، برق، گاز، تلفن و به طور کلی هزینه‌هایی از جنس هزینه‌های جاری دولت است که می‌بایست ماهانه تسویه شود و پرداخت این هزینه‌ها با اسناد خزانه اسلامی موجب بروز مشکلات عدیده‌ای برای آنها شده است. از این رو پیشنهاد می‌شود، نخست در قوانین و ضوابط و بخشنامه‌های مربوطه برای پرداخت‌های دستگاه اجرایی به مهندسين مشاور، حداقل ۷۰ درصد نقدی و حداکثر ۳۰ درصد به صورت اسناد خزانه اسلامی پیش بینی گردد. همچنین، پرداخت مطالبات شرکت‌های مشاور در اولویت قرار گیرد که راهکار پیشنهادی در این خصوص، جدا کردن سرفصل مطالعات و نظارت، از سرفصل هزینه‌های اجرایی پروژه در موافقت‌نامه طرح است.

غیب دوست افزود: اگر سازمان مدیریت به عنوان متولی در ۲ گام به این حوزه ورود پیدا کند این مساله قابل حل است؛ نخست آن که هنگام مبادله موافقت نامه باید نظارت کافی بر آن داشته باشد و دوم آن که در امکان تخصیص های سه ماهه اولویت باید بر پرداخت دیون باشد.

اولویت پرداخت مطالبات مشاورین مستلزم مصوبه شورای برنامه ریزی استان است

در ادامه، «محمد غنی آبادی»، رئیس گروه مشاوران و پیمانکاران سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان یادآور شد: از آنجا که پروژه ماهیت عمرانی دارد و مشاوره بخشی از فرآیند پیدایش یک پروژه است؛ لذا نمی توان این مقوله را در قسمت هزینه های جاری دولت قرار داد. با این حال، اگر پیش بینی دستگاه های اجرایی صحیح باشد و تخصیص ها بر اساس این پیش بینی صورت بگیرد، مساله پرداخت نقدی مطالبات پیمانکاران قابل حل است؛ چرا که رقم دستمزد مشاورین در مقابل اجرای پروژه بسیار اندک است؛ از این رو به نظر می رسد پرداخت ۷۰ درصدی این دستمزدها به صورت نقدی امکان پذیر باشد.

وی اظهار کرد: امکان برآورد مطالبات شرکت های مهندسی مشاور وجود دارد این مهم باید توسط شورای برنامه ریزی استان مصوب شود تا میزان مطالبات مشاوران مشخص شده و دستگاه های اجرایی برنامه ریزی لازم را داشته باشند. این مهم با همکاری سازمان مدیریت قابل تحقق است.

غنی آبادی اظهار کرد: اگر شورای برنامه ریزی در خصوص الزام اولویت پرداخت مشاورین مصوبه ای ابلاغ کند، در این رابطه نیز چالشی نخواهد بود. چنان که هر ساله در یکی از بندهای دستورالعمل بودجه سنواتی نیز دستگاه های اجرایی ملزم به اولویت پرداخت دیون خود هستند. بنابراین مطالبات شرکت ها چه در بخش طراحی و نظارت و چه در بخش پیمان با پیشنهاد دستگاه اجرایی در بخش دیون قابل پرداخت است. منتها دستگاه های اجرایی باید این پیشنهاد را مطرح کنند.

«سورنا صراف زاده» دبیر کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق بازرگانی خراسان رضوی در اینخصوص بیان نمود: این مساله را باید در نظر داشت که اگر این مهم به شورای برنامه ریزی ارجاع داده شود و به تصویب نرسد چه راهکاری برای آن باید اندیشید؟

محدودیت قانونی برای پرداخت نقدی مطالبات شرکت های پیمانکار وجود ندارد

در بخش دیگری از نشست، «حامد اسماعیلی»، نماینده سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان افزود: دستگاه های اجرایی طرف قرارداد با شرکت های مهندسی، باید برای پرداخت دیون خود تامین اعتبار کنند و از این حیث، بند و مآخذی را مشخص نمایند. اگر دستگاه های اجرایی این دیون را در موافقتنامه ها پیش بینی و مصوب کنند، پرداخت مطالبات پیمانکاران به صورت نقدی قابل پرداخت است و محدودیت قانونی ندارد. حال برای آن که دستگاه اجرایی ملزم به رعایت این ضوابط و در اولویت قرار دادن مطالبات پیمانکاران شود، می بایست این مهم در شورای عالی برنامه ریزی استان مصوب شود.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان در جمع بندی دستور کار نخست یادآور شد: طبیعی است دستگاه‌های دولتی (اعم از تامین اجتماعی و سازمان امور مالیاتی) و موسسات عمومی غیردولتی مانند شهرداری و... بایستی اسناد خزانه، در قبال مطالبات خود بپذیرند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان می‌تواند این مهم را در دبیرخانه شورای برنامه‌ریزی استان مورد بررسی قرار داده و سازوکارها و جمع بندی آن‌ها را در اختیار مرکز قرار دهد. علاوه بر این، از آنجا که رقم دستمزد مشاوران به نسبت کل پروژه بسیار ناچیز است، شورای برنامه‌ریزی استان سازو کار اولویت پرداخت مطالبات مهندسين مشاور را در قراردادهای دستگاه‌های اجرایی با پیمانکاران فراهم نماید.

دستور کار دوم: افزایش میزان حفظ قدرت خرید اسناد خزانه

سپس، غیب دوست، رئیس هیات مدیره انجمن مهندسين مشاور خراسان رضوی در خصوص دستور کار دوم مبنی بر «افزایش میزان حفظ قدرت خرید اسناد خزانه» عنوان کرد: از مهمترین و اساسی ترین مشکلات موجود در آیین نامه‌های مربوط به اوراق خزانه اسلامی، عدم تطابق نرخ حفظ قدرت خرید با نرخ تنزیل اوراق در فرابورس است که مشکلات عدیده‌ای را متوجه شرکت‌های مهندسين مشاور و پیمانکار و حتی دستگاه‌های اجرایی می‌نماید. از جمله این مشکلات برای بخش خصوصی، ضرر و زیان بسیار بالای ناشی از مابه‌التفاوت نرخ تنزیل و نرخ حفظ قدرت خرید است که از ۱۶ درصد تا ۴۵ درصد (با توجه به تاریخ سررسید اوراق) می‌رسد. نتیجه این موضوع، رکود پروژه‌های جاری، عدم تمایل به حضور در مناقصات و بلا تکلیفی و در نهایت گران تمام شدن پروژه‌ها برای دستگاه‌های اجرایی است.

وی ادامه داد: حق الزحمه شرکت‌های مهندسين مشاور و پیمانکاران در طرح‌های عمرانی براساس اسناد خزانه پرداخت می‌گردد و از طرفی شرکت‌های مذکور بابت حق بیمه تامین اجتماعی و مالیات به سازمان‌های مرتبط بدهکار می‌باشند. از این رو پیشنهاد می‌شود نخست نرخ حفظ قدرت خرید در اسناد خزانه اسلامی حداقل برابر متوسط نرخ واقعی تنزیل سالانه اوراق در سال قبل در فرابورس در نظر گرفته شود. همچنین، در آیین نامه‌های مربوط به اسناد خزانه، پذیرش اسناد مذکور توسط سازمان تامین اجتماعی و سازمان امور مالیاتی به جای مطالبات آنها از شرکت‌ها پیش‌بینی شود.

وی همچنین یادآور شد: مطالبه ما آن است که اگر دستگاه اجرایی از پیمانکار مطالبه داشت بتوانیم اسناد خزانه دستگاه اجرایی دیگری را با این مطالبات تهاتر کنیم. این در حالی است که در شرایط فعلی سازمان تامین اجتماعی و امور مالیاتی صرفاً اوراق خزانه مربوط به همان پروژه را می‌پذیرند و از پذیرش اسناد خزانه پروژه‌های دیگر سرباز می‌زنند.

تهاتر مطالبات دستگاه‌های و موسسات عمومی پیمانکاران با اسناد خزانه در قانون بودجه پیش‌بینی شده است

اسماعیلی، کارشناس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان نیز در این رابطه یادآور شد: دولت در آیین نامه اجرایی تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۲ به صراحت اشاره دارد که تمامی دستگاه‌های اجرایی اعم از سازمان امور مالیاتی، تامین اجتماعی و... موظف به پذیرش اسناد خزانه در قبال مطالباتشان هستند.

وی افزود: سازمان برنامه و بودجه موافق کاهش تفاوت نرخ تنزیل با قدرت خرید اسناد خزانه است؛ کاهش تفاوت نرخ تنزیل و قدرت خرید اسناد مستلزم ابلاغ از سوی مراجع کشوری است. ما این مساله را به تهران منعکس کردیم و منتظر پاسخ هستیم.

«جلال رضایی»، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های ساختمانی و تاسیساتی خراسان رضوی نیز اظهار کرد: از آنجا که برخی از پیمانکاران از گذشته اسناد خزانه را با قدرت خرید ۲۰.۵ درصد دریافت کردند و پس از این نیز پیمانکاران دیگری این اسناد را با همین قدرت خرید دریافت می‌کنند، به نظر می‌رسد ابتدا باید عدد تفاوت نرخ تنزیل و قدرت خرید را مدنظر قرار دهیم و آن گاه از دولت تقاضا کنیم در خصوص تفاوت میان ۲۰.۵ درصد تا ۳۲ درصد به منظور جبران ضرر و زیان‌های ناشی از آن بخشنامه‌ای صادر کند.

وی افزود: در حال حاضر چالش اصلی پیمانکاران شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی با سازمان امور مالیاتی است؛ چنان که این سازمان نه در گذشته و نه در حال حاضر، اسناد خزانه را تحت هیچ شرایطی از شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی نمی‌پذیرد؛ اما در گذشته بودجه‌ای در این زمینه تعریف شده بود و امور مالیاتی بر اساس آن تهاتر را انجام می‌داد. در سال گذشته پیمانکاران پرداخت‌های مالیاتی خود را به صورت نقد پرداخت کرده و نتوانستند از طریق تهاتر اقدام کنند. شنیده‌ها حاکی از آن است که امسال ردیف بودجه‌ای برای تهاتر در این رابطه در نظر گرفته شده که امید می‌رود مصوب شود. حال باید استان خراسان رضوی به جد پیگیر سهم خود در این رابطه باشد.

وی خاطرنشان کرد: متأسفانه سازمان تامین اجتماعی بابت افزایش لیست و یا جرایم از پیمانکار مطالبه پرداخت نقدی دارد، در صورتی که این جرایم نیز ماهیتاً متأثر از قرارداد با دولت و اسناد خزانه است حال سوال اینجاست چرا باید این جرایم به صورت نقدی پرداخت شود؟ حل این مساله نیاز به تدبیر دارد.

«وجیهه آرمانی»، نماینده اداره کل امور اقتصادی و دارایی خراسان رضوی اظهار کرد: در گذشته سازمان امور مالیاتی مطالبات خود را با اسناد خزانه تهاتر می‌کرده و ظاهراً بدهی‌ها و درخواست‌ها در یک سامانه به ثبت می‌رسیده است؛ اما در حال حاضر برای سازمان امور مالیاتی بخشنامه‌ای صادر نشده و گویا ردیف بودجه‌ای بابت این مساله پیش بینی نشده است.

لحاظ تهاتر اسناد خزانه با مطالبات دستگاه‌های اجرایی در قانون بودجه ضروری است

«مهدی وطن پرست»، رئیس گروه تولید استاندارد خراسان رضوی عنوان کرد: از آنجا که پرداخت مطالبات شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی در قانون بودجه به صورت لایحه است، توصیه می‌شود تا بار دیگر تهاتر اسناد خزانه با سازمان‌هایی مانند دارایی و تامین اجتماعی در این قانون لحاظ گردد. همچنین از آنجا که پذیرش اسناد خزانه توسط دستگاه‌های تامین اجتماعی و امور مالیاتی با نرخ اسمی بعید به نظر می‌رسد، لذا باید پیشنهاد جامع تری در این حوزه مطرح شود تا مورد پذیرش دستگاه‌های اجرایی قرار بگیرد.

خندان دل، رئیس کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره‌ای و عمران اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز در این باره تصریح کرد: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی به دلیل تسلط به آیین نامه‌ها و قوانین مربوط می‌تواند ما را در مسیر حل این چالش‌ها یاری کند. استدلال‌های بخش خصوصی برای حل این چالش‌ها منطقی و به جا است. از آن جا که امور مالیاتی قطعا از چهارچوب‌های استاندارد برای ارائه گزارشات استفاده می‌کند تا این مسائل به نتایج مطلوب برسد، تقاضا می‌شود این سازمان، چهارچوب‌های مورد نظر خود را در اختیار کمیسیون خدمات فنی و مهندسی قرار دهد تا مبنای اطلاعاتی را در قالب پروپوزال دستگاه‌های اجرایی مربوطه مطرح کنیم. در واقع کمیسیون خدمات فنی و مهندسی در قالب چهارچوب مشخص و با ادبیات مشترک با دستگاه‌های اجرایی متقاضی حل چالش‌های این حوزه است.

دستور کار سوم: به روزرسانی و تدوین بخشنامه‌های حق الزحمه مهندسین مشاور و پیمانکاران (تصویب بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی)

سپس جلسه وارد بررسی دستور کار سوم مبنی بر «به روز رسانی و تدوین بخشنامه‌های حق الزحمه مهندسین مشاور و پیمانکاران» شد. رضایی، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت‌های ساختمانی و تاسیساتی خراسان رضوی در این زمینه گفت: تصویب بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی از جمله مطالبات بخش خصوصی است.

وی تصریح کرد: با تصمیم دولت مبنی بر کاهش نرخ سود سپرده‌های بانکی در یکماه گذشته، ارزش ریالی اسناد خزانه اسلامی افزایش یافته است به طوری که YTM اسناد خزانه اسلامی در تاریخ ۶ تیرماه ۱۴۰۳ به متوسط ۲۹.۵ درصد رسیده است. در چنین شرایطی زیان پیمانکاران برای هر سال ۹ درصد، برای اسناد خزانه دوساله ۱۸ درصد و برای اسناد ۲.۵ ساله ۲۲.۵ درصد خواهد بود که با فرض پیش بینی ۸ درصدی پیمانکاران در ضریب بالاسری، اختلاف قابل توجه ۱۴.۵ درصدی دارد (با فرض اینکه روش پرداخت در اسناد مناقصه تماماً به صورت اسناد خزانه اسلامی بدون تاریخ سررسید مشخص باشد). به عبارت دیگر نوسانات بازار فرابورس در حوزه اسناد خزانه اسلامی بسیار قابل توجه است. رضایی خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد بهترین راه برای شفاف کردن این موضوع ابلاغ بخشنامه جبران هزینه تنزیل در اسناد خزانه اسلامی باشد. (مشابه بخشنامه معکوس تبدیل اسناد خزانه به نقدی و یا مشابه جبران نوسانات نرخ ارز و یا بخشنامه مابه‌التفاوت قیر، سیمان و...) زیرا در این صورت مبنای پیشنهاد قیمت پیمانکار، پرداخت نقدی خواهد بود و در صورت پرداخت با هرگونه اسناد با هر تاریخ سررسید و یا ایجاد هرگونه نوسانات شدید در بازار فرابورس، به صورت شفاف حق و حقوق طرفین قرارداد لحاظ خواهد گردید.

وی تصریح کرد: پیشنهاد می‌شود به جهت جلوگیری از اخلاف یا توقف در اجرای عملیات عمرانی کشور، هرچه سریعتر بخشنامه جبران زیان ناشی از تغییرات و نوسانات نرخ تنزیل در اسناد خزانه اسلامی (مشابه بخشنامه جبران زیان ناشی از تغییرات نرخ ارز) تدوین و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ گردد. این امر برای پرداخت‌هایی که در سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ از طریق اسناد خزانه اسلامی صورت گرفته است، بایستی لحاظ گردد.

در خصوص صدور خدمات فنی و مهندسی و تثبیت اشتغال، متناسب نبودن افزایش حق الزحمه های مهندسیین پیمانکاران با نرخ تورم مشاور و تعدیل و صلاحیت مشاوران و پیمانکاران (پیشنهاد حذف تبصره ۱ ذیل بند پ ماده ۱۱ آیین نامه تشخیص صلاحیت مشاوران تشخیص) با توجه به اتمام وقت مقرر گردید در جلسه دیگری با مشارکت دبیرخانه های شورای گفت و گوی شرق کشور مطرح گردد.

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان نیز در جمع بندی مباحث مطروحه در این نشست اظهار کرد: به نظر می رسد چالش های حوزه خدمات فنی و مهندسی باید به طور جد توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان مورد پیگیری قرار بگیرد. دبیرخانه شورای گفت و گو نیز در این مسیر با سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان همکاری لازم را خواهد داشت. این مسائل در چهارچوب مشخص به نمایندگان مجلس شورای اسلامی، مجمع نمایندگان استان و کمیسیون اصل ۹۰ مجلس نیز منعکس خواهد شد.

وی افزود: از آن جا که چالش های حوزه خدمات فنی و مهندسی یک چالش مشترک استانی ملی است؛ لذا بهتر است با همکاری و هم افزایی دبیرخانه های شورای گفت و گوی شرق کشور این مسائل را مطرح کنیم. تعدادی از مسائل این حوزه در دبیرخانه شورای گفت و گوی استان مطرح و مصوب شد و الباقی در نشست مشترک دبیرخانه های شرق کشور و کمیسیون ها و انجمن ها مطرح خواهیم کرد.

گزارش کار و پیشنهادات

دستور کار اول:

کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق بازرگانی طی نامه شماره ۱۴۰۳/۲۹۳۱/ص مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۱۸ به دبیرخانه شورای گفت و گو مشکلات شرکت های پیمانکاری فعال در حوزه نظام فنی و اجرایی و مهندسیین مشاور با سازمان تامین اجتماعی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، اداره کل امور مالیاتی و ... ارائه نمود.

چگونگی، نوع و ماهیت پرداخت ها، مطالبات مهندسیین و اینکه عمده هزینه های شرکت های مهندسیین مشاور حقوق و دستمزد، اجاره خودرو، هزینه بلیط و ماموریت و هزینه های اجاره دفتر و آب و برق و گاز و تلفن و به طور کلی هزینه هایی از جنس هزینه های جاری دولت است که می بایست ماهانه تسویه شود و پرداخت حق الزحمه آنها با اسناد خزانه اسلامی موجب بروز مشکلات عدیده ای برای آنها شده و از طرفی حق الزحمه آنان نسبت به رقم اجرایی پروژه بسیار اندک می باشد. که پس از بحث و تبادل نظر تصمیمات زیر اتخاذ گردید.

تصمیمات دستور کار:

- نظر به اینکه اسناد و مدارک موجود نشان می دهد علیرغم اینکه ماهیت پروژه ها عمرانی است و لیکن پرداخت های مهندسان مشاور از نوع پرداخت های جاری و حقوق دستمزد است که حسب ضرورت به صورت ماهانه می بایست توسط شرکت های

مهندسين مشاور و انجمن پرداخت و تسويه گردد و از طرفي عملا قرارداد مهندسان مشاور به كل پروژه بسيار اندك است (حدود ۲ تا ۵ درصد) است، لذا با توجه به آنچه در مذاكرات مندرج در صورتجلسه آمده است، مقرر گردید:

- الف) سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان با طرح موضوع در شورای برنامه ریزی و توسعه استان اولویت پرداخت های جاری و مطالبات مهندسين مشاور در قراردادهای دستگاه های اجرایی با پیمانکاران را مورد بررسی قرار داده و سازو کار اجرایی و جمع بندی نهایی را (سرفصل مطالعات و نظارت از سر فصل هزینه های اجرایی پروژه در موافقتنامه طرح) تفکیک و مجوز های لازم در این خصوص و اولویت پرداخت ها به مهندسين مشاور جداسازی شود.

ب) علاوه بر بند الف، با تاکید و ابلاغ سازمان مدیریت و برنامه ریزی، پرداخت دیون دستگاه ها به شرکت های مهندسين مشاور و پیمانکاران و یا تقسیط آنها نیز در اولویت قرار گیرد.

ت) سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ظرف مدت یک هفته موضوع آیین نامه اجرایی تبصره ۵ ماده واحده قانون بودجه ۱۴۰۲ که به موجب آن تمامی دستگاه های اجرایی اعم از سازمان امور مالیاتی، تامین اجتماعی و... موظف به پذیرش اسناد خزانه در قبال مطالباتشان شده اند، در خصوص چگونگی پذیرش اسناد خزانه در قبال مطالباتشان در سال ۱۴۰۳ (اعم بانکی، مالیاتی، شهرداریها، تامین اجتماعی، شرکت های خدمات رسان اعم از گاز، آب، برق و... مورد بررسی قرار داده و در این ارتباط اعلام نظر نمایند.

دستور کار دوم:

از مهمترین و اساسی ترین مشکلات موجود در آئین نامه های مربوط به اوراق خزانه در حال حاضر، عدم تطابق حفظ قدرت خرید با نرخ تنزیل اوراق در فرابورس است که مشکلات عدیده ای را متوجه شرکت های مهندسين مشاور و پیمانکار و حتی دستگاه های اجرایی می نماید. از جمله این مشکلات برای بخش خصوصی، ضرر و زیان بسیار بالای ناشی از ما به التفاوت نرخ تنزیل و حفظ قدرت خرید است که از ۱۶ درصد تا ۴۵ درصد با توجه به تاریخ سررسید اوراق می رسد. نتیجه این موضوع، رکود پروژه های جاری، عدم تمایل به حضور در مناقصات و بلاتکلیفی و در نهایت گران تمام شدن پروژه ها برای دستگاه های اجرایی می شود. لذا مقرر شد.

تصمیمات دستور کار:

-ضمن طرح در جلسه شورا پیشنهاد گردد برای حفظ قدرت خرید در اسناد خزانه اسلامی و کاهش تفاوت نرخ نزول با قدرت خرید حداقل برابر متوسط نرخ واقعی تنزیل سالانه اوراق در سال قبل در فرابورس در نظر گرفته شود.

دستور کار سوم: به روزرسانی و تدوین بخشنامه های حق الزحمه مهندسين مشاور و پیمانکاران (تصویب بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی)
با توجه به دلایل زیر:

در اواخر سال ۱۴۰۰ (در زمان پیشنهاد قیمت بسیاری از پیمانکاران) نرخ متوسط تنزیل سالانه اسناد خزانه (YTM طبق تابلوی فرابورس حدود ۲۲ درصد بوده است که با توجه به حفظ قدرت خرید پرداختی (معادل ۱۸ درصد در آن زمان)، زیان سالانه اسنادخزانه بطور متوسط حدود ۴ درصد و پیش بینی زیان برای اسناد خزانه دوساله، حدود ۸ درصد بوده است. بانک ها به دلیل تمایل به سرمایه گذاری در صندوق های پولی و دریافت سود بیشتر، اقبالی به خرید اسناد خزانه اسلامی ندارند و لذا قیمت اسناد خزانه اسلامی افت قابل توجهی در چند ماه اخیر داشته است. به طوری که YTM اسنادخزانه اسلامی در تاریخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۳ به طور متوسط به حدود ۳۳/۵ درصد رسیده. در حالیکه حفظ قدرت خرید پرداختی تنها به ۲۰/۵ درصد افزایش یافته است در چنین شرایطی زیان اسنادخزانه اسلامی برای هر سال به حدود ۱۳ درصد (۲۰/۵ - ۳۳/۵) و برای اسنادخزانه اسلامی دو ساله به حدود ۲۶ درصد می رسد و بیشتر اسنادخزانه پرداختی ۲/۵ ساله هستند و این خالص به بیش از ۳۲/۵ درصد می رسد!!! (که با ۸ درصد زیان پیش بینی شده توسط پیمانکار بابت اسنادخزانه ۲ساله، اختلاف قابل توجه ۲۴/۵ درصدی دارد) بدیهی است این زیان به هیچ عنوان در قیمت پیشنهادی پیمانکاران منظور نگردیده است. با تصمیم دولت مبنی بر کاهش نرخ سود سپرده های بانکی در یکماه گذشته ارزش ریالی اسنادخزانه اسلامی افزایش یافته است بطوریکه YTM اسنادخزانه اسلامی در تاریخ ۱۴۰۳/۴/۶ به متوسط ۲۹/۵ درصد رسیده است. در چنین شرایطی زیان پیمانکاران برای هر سال ۹ درصد برای اسنادخزانه دوساله ۱۸ درصد و برای اسناد ۲/۵ ساله ۲۲/۵ درصد خواهد بود که با فرض پیش بینی ۸ درصدی پیمانکاران در ضریب بالاسری اختلاف قابل توجه ۱۴/۵ درصدی دارد (با فرض اینکه روش پرداخت در اسناد مناقصه تماماً بصورت اسنادخزانه اسلامی بدون تاریخ سررسید مشخص باشد). به عبارت دیگر نوسانات بازار فرابورس در حوزه اسنادخزانه اسلامی بسیار قابل توجه است، بدیهی است در صورتیکه پیمانکار همین امروز و با YTM متوسط ۲۹/۵ درصد (و با اطلاع از شرایط روز) بخواهد در مناقصه شرکت کند و زیان ۹ درصدی سالانه اسنادخزانه اسلامی را نیز در قیمت پیشنهادی خود لحاظ کند، می بایست ضریب نهایی خود را در ۱/۲۳ ضرب نماید. در اینصورت: از آنجا که پیمانکار صرفاً می تواند زیان مذکور را در بخش سود بالاسری لحاظ کند، این شائبه برای کارفرما پیش می آید که پیمانکار سود نامتعارفی را برای خود در نظر گرفته است و اکثراً باعث رد قیمت پیشنهادی می گردد. ضمن اینکه حتی در صورت قبول قیمت پیشنهادی پیمانکاران، قیمت های مناقصات بسیار متلاطم و با نوسانات زیادی همراه خواهد بود که می تواند نظارت نهادهای نظارتی را نیز (بر واگذاری پروژه ها به قیمت مناسب) دچار اختلال نماید. به نظر می رسد بهترین راه برای شفاف کردن این موضوع ابلاغ بخشنامه جبران هزینه تنزیل در اسنادخزانه اسلامی باشد. (مشابه بخشنامه معکوس تبدیل اسنادخزانه به نقدی و یا مشابه جبران نوسانات نرخ ارز یا بخشنامه مابه التفاوت قیر، سیمان و...) زیرا در این صورت مبنای پیشنهاد قیمت پیمانکار پرداخت نقدی خواهد بود و در صورت پرداخت با هرگونه اسناد با هر تاریخ سررسید و یا ایجاد هرگونه نوسانات شدید در بازار فرابورس (موارد ذکر شده در بند ۲ و ۳) به صورت شفاف حق و حقوق طرفین قرارداد لحاظ خواهد گردید.

پیشنهادات دستور کار سوم :

پس از بحث و تبادل نظر با توجه به اینکه (بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی) و سایر موارد مطرح شده به صورت مشترک در سایر استانها نیز وجود دارد، مقرر گردید (بخشنامه جبران آثار ناشی از نوسانات نرخ تنزیل اسناد خزانه اسلامی) و سایر موضوعات در جلسه مشترک دبیرخانه های شرف مطرح گردد.